

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 19 maja 2017 r.

Znak: WK-610/1/4/17

Pan
Krzysztof Molenda
Wójt Gminy
Lelów

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 9 stycznia do 21 lutego 2017 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Lelów za okres od 1 stycznia 2011 r. do 21 lutego 2017 r.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 22 marca 2017 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561).

W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

- *W zakładowym planie kont dla budżetu (organu) nie wskazano konta 962 - „Wynik na pozostałych operacjach” oraz w zakładowym planie kont dla jednostki - Urzędu Gminy Lelów nie wskazano konta 245 - „Wpływy do wyjaśnienia”, natomiast konta te funkcjonowały w księgach rachunkowych budżetu (organu) oraz w księgach rachunkowych Urzędu w latach 2013 - 2017 (do dnia zakończenia kontroli).*

Zakładowy plan kont dla budżetu (organu) oraz dla jednostki Urzędu Gminy Lelów obowiązujący ww. okresie ustalony został zarządzeniem Nr 53/2010 Wójta Gminy Lelów z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie przyjęcia zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy Lelów ze zmianami wprowadzonymi zarządzeniami Wójta Gminy Lelów: Nr 9/2011 z dnia 30 grudnia 2011 r., Nr 41/2012 z dnia 16 lipca 2012 r., Nr 95/2012 z dnia 31 grudnia 2012 r., Nr 24/2015 z dnia 25 marca 2015 r., Nr 173/2015 z dnia 31 grudnia 2015 r.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm., następnie Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2016 r., poz. 1047 z późn. zm.), jednostka powinna posiadać dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości, a w szczególności dotyczące sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym co najmniej zakładowego planu kont, ustalającego wykaz kont księgi głównej,

przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń, zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej.

W trakcie kontroli zarządzeniem Nr 17/2017 Wójta Gminy Lelów z dnia 20 lutego 2017 r., zmieniającym zarządzenie w sprawie przyjęcia zasad polityki rachunkowości w Urzędzie Gminy Lelów, uzupełniono zakładowy plan kont dla budżetu (organu) o konto 962 oraz zakładowy plan kont dla Urzędu o konto 245.

Zadania w zakresie przygotowania projektu przyjętych w jednostce zasad rachunkowości należały: do 6 grudnia 2014 r. do obowiązków p. Lidii Piestrzyńskiej – byłego Skarbnika Gminy Lelów, a następnie do p. Wiesławy Lipowicz – Skarbnika Gminy Lelów. Stosownie do art. 10 ust. 2 ww. ustawy o rachunkowości, kierownik jednostki ustala w formie pisemnej i aktualizuje dokumentację, o której mowa powyżej. Funkcję kierownika jednostki w okresie objętym kontrolą sprawowali: do dnia 29 listopada 2014 r. p. Jacek Lupa – były Wójt Gminy Lelów, a następnie p. Krzysztof Molenda – Wójt Gminy Lelów.

- W latach 2013 - 2016 operacje gospodarcze dotyczące środków pieniężnych na dofinansowanie kształcenia pracowników młodocianych były ewidencjonowane na koncie 130 – „Rachunek bieżący jednostki”, co było niezgodne z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm., a następnie Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.). Zgodnie z opisem tego konta, zawartym w załączniku nr 3 do ww. rozporządzenia, konto 130 służy do ewidencji stanu środków pieniężnych oraz obrotów na rachunku bankowym z tytułu wydatków i dochodów (wpływów) budżetowych objętych planem finansowym.*

Środki pieniężne z Funduszu Pracy przeznaczone na dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników nie są objęte planem finansowym jednostki i przekazywane są na wyodrębniony rachunek bankowy. Zgodnie z ww. rozporządzeniem do ewidencji operacji dotyczących środków pieniężnych wydzielonych na innych rachunkach bankowych niż rachunki bieżące, w tym na rachunkach pomocniczych i rachunkach specjalnego przeznaczenia, służy konto 139 – „Inne rachunki bankowe”.

Dofinansowanie kosztów szkolenia młodocianych pracowników odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm., Dz.U. z 2015 r. poz. 2156 z późn. zm., Dz. U. z 2016 r., poz. 1943 z późn. zm.). Z art. 70b ww. ustawy wynika, że pracodawcom, którzy zawarli z młodocianymi pracownikami umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego, przysługuje dofinansowanie kosztów kształcenia. Dofinansowanie jest przyznawane na wniosek pracodawcy przez wójta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania młodocianego pracownika, w drodze decyzji, po stwierdzeniu spełnienia określonych warunków. Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników jest finansowane ze środków Funduszu Pracy. Środki te przekazywane są na wyodrębniony rachunek bankowy urzędu wojewódzkiego.

Z kolei Wojewoda otrzymane środki na ten cel przekazuje na wyodrębniony rachunek bankowy gminy. Środki Funduszu Pracy, przekazane przez wojewodę pracodawcy na dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych nie są dochodami gminy.

W okresie od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2016 r. wpłynęły na wyodrębniony rachunek bankowy Urzędu Gminy Lelów środki finansowe w łącznej kwocie 128.576,18 zł, z przeznaczeniem na dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej operacji gospodarczych związanych ze środkami Funduszu Pracy na dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych należały do pracowników Referatu Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowały: do dnia 6 grudnia 2014 r. p. Lidia Piestrzyńska – były Skarbnik Gminy Lelów r., a następnie p. Wiesława Lipowicz – Skarbnik Gminy Lelów.

Wniosek nr 1

Zapewnić ewidencjonowanie operacji gospodarczych związanych ze środkami otrzymanymi z Funduszu Pracy na dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników na koncie 139, stosownie do wymogów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 760).

- *W 2014 r. nieprawidłowo zaangażowano środki pieniężne otrzymane w grudniu 2014 r. na poczet dochodów roku następnego (subwencji oświatowej na styczeń 2015 r.) poprzez przeznaczenie ich na wydatki realizowane w roku 2014.*

Powyższym naruszono art. 211 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.) w związku z art. 3 ust. 1, art. 7 ust. 1 pkt 4, art. 7 ust. 3 oraz art. 34 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 1115 z późn. zm.).

Na dzień 31 grudnia 2014 r. stan środków pieniężnych na rachunku budżetu wynosił 5.854,93 zł, natomiast zgodnie z wyciągiem bankowym z dnia 22 grudnia 2014 r. na rachunek bieżący Gminy wpłynęła część oświatowa subwencji na miesiąc styczeń 2015 r. w kwocie 295.739,00 zł. Zatem stan środków pieniężnych na rachunku budżetu pomniejszony o ww. część subwencji oświatowej stanowi wartość ujemną w kwocie (-) 289.884,07 zł.

Jak wynika z wyjaśnień p. Krzysztofa Molendy – Wójta Gminy Lelów oraz p. Wiesławy Lipowicz – Skarbnika Gminy Lelów, przyczyną ww. nieprawidłowości był brak wystarczających środków pieniężnych na rachunku bieżącym, wynikający m.in. z braku wpływu do końca roku 2014 zaplanowanych dochodów tytułem dofinansowania projektu realizowanego ze środków PROW na lata 2007 - 2013 w kwocie 400.586,00 zł. Dlatego środki subwencji przeznaczono na wydatki w 2014 r. w celu uniknięcia powstania zobowiązań wymagalnych.

Osobą odpowiedzialną za wykonywanie dyspozycji środkami pieniężnymi była p. Wiesława Lipowicz – Skarbnik Gminy Lelów, natomiast osobą odpowiedzialną za całość gospodarki finansowej Gminy Lelów był p. Krzysztof Molenda – Wójt Gminy Lelów.

W kolejnych latach, tj. 2015 – 2016, nie wystąpiły przypadki nieprawidłowego zaangażowania subwencji oświatowej (otrzymanej w miesiącu grudniu, przypadającej na styczeń roku następnego).

- *W 2015 r. nieterminowo uregulowano zobowiązanie w kwocie 400,00 zł z tytułu ryczałtu za gotowość wykonywania usługi w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami, wynikające z faktury VAT Nr 211/2015 z dnia 30 listopada 2015 r., czym naruszono art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.). Zgodnie z tym przepisem, wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Powyższe zobowiązanie uregulowano w dniu 5 stycznia 2016 r., natomiast termin płatności tego zobowiązania wynosił 21 dni od dnia wpływu faktury do Urzędu, tj. od 3 grudnia 2015 r. Do dnia zakończenia kontroli nie zapłacono dodatkowych kosztów w postaci odsetek związanych z nieterminowym uregulowaniem tego zobowiązania. Osobą odpowiedzialną za wykonywanie dyspozycji środkami pieniężnymi była p. Wiesława Lipowicz – Skarbnik Gminy Lelów, natomiast osobą odpowiedzialną za całość gospodarki finansowej Gminy Lelów był p. Krzysztof Molenda – Wójt Gminy Lelów.*

Wniosek nr 2

Zapewnić terminowe regulowanie zobowiązań Urzędu Gminy w Lelowie z tytułu dostaw i usług, stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 tej ustawy.

- *W 2015 r. w sprawozdaniu jednostkowym Urzędu i organu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2015 r. wykazano jako wymagalne zobowiązania w kwocie 424,80 zł z tytułu nadpłaty w podatku od nieruchomości i podatku rolnym, które nie były wymagalne na dzień 31 grudnia 2015 r. Naruszono tym zasady sporządzania ww. sprawozdania określone w § 2 ust. 1 pkt 4 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik Nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773), zgodnie z którymi w układzie przedmiotowym prezentowane są wymagalne zobowiązania rozumiane jako wszystkie bezsporne zobowiązania, których termin płatności dla dłużnika minął, a które nie zostały ani przedawnione ani umorzone. Stosownie do § 4 ust. 1 pkt 1 ww. rozporządzenia, sprawozdanie jednostkowe Rb-Z sporządzane jest na podstawie ksiąg rachunkowych lub ewidencji księgowej danej jednostki oraz innych dokumentów dotyczących tej jednostki, a w myśl § 10 ust. 4 ww. rozporządzenia, sprawozdania należy sporządzać rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Powyższe zobowiązania z tytułu nadpłat nie były wymagalne na dzień 31 grudnia 2015 r., mając na uwadze art. 77 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r., poz. 613 z późn. zm.). Zgodnie ze wskazanym przepisem, nadpłata podlega zwrotowi w terminie 30 dni od dnia wydania decyzji stwierdzającej nadpłatę lub określającej wysokość nadpłaty. Powyższe dotyczyło zobowiązań wobec podatników:*
  - *o nr konta 221-04310 z tytułu nadpłaty w podatku od nieruchomości na kwotę 103,00 zł, stwierdzonej decyzją organu podatkowego z dnia 11 grudnia 2015 r.,*
  - *o nr konta 221-02484 z tytułu nadpłaty w podatku rolnym na kwotę 161,80 zł, stwierdzonej decyzją organu podatkowego z dnia 4 grudnia 2015 r.,*
  - *o nr konta 221-02163 z tytułu nadpłaty w podatku rolnym na kwotę 60,00 zł, stwierdzonej decyzją organu podatkowego z dnia 30 grudnia 2015 r.;*

- o nr konta 221-00259 z tytułu nadpłaty w podatku od nieruchomości na kwotę 100,00 zł, stwierdzonej decyzją organu podatkowego z dnia 4 grudnia 2015 r.

Wysokość zobowiązań Urzędu z tytułu dochodów budżetowych wykazanych jako pozostałe zobowiązania wymagalne wynikała z ewidencji księgowej (analitycznej) do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”. Natomiast na podstawie tej ewidencji nie można było ustalić, czy są to zobowiązania wymagalne na dzień 31 grudnia 2015 r., a ustalenie upływu terminu płatności tych zobowiązań możliwe było na podstawie dokumentów źródłowych.

W zakładowym planie kont nie określono sposobu prowadzenia kont ksiąg pomocniczych w zakresie wymagalności zobowiązań. Stosownie do art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2016 r., poz. 1047 z późn. zm.), określając zasady (politykę) rachunkowości należy zapewnić wyodrębnienie w rachunkowości wszystkich zdarzeń istotnych do oceny sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego jednostki, przy zachowaniu zasady ostrożności, o której mowa w art. 7 ww. ustawy.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej i ustalania danych o zobowiązaniach w celu sporządzenia sprawozdania Rb-Z należały do pracowników Referatu Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Wiesława Lipowicz – Skarbnik Gminy Lelów. Sprawozdanie jednostkowe Rb-Z zostało podpisane przez p. Krzysztofa Molendę – Wójta Gminy Lelów oraz p. Wiesławę Lipowicz – Skarbnika Gminy Lelów.

Wniosek nr 3

Uzupełnić plan kont o sposób prowadzenia kont ksiąg pomocniczych w zakresie wymagalności zobowiązań oraz zapewnić prawidłowe ustalanie zobowiązań z tytułu dochodów budżetowych jako wymagalnych w celu prawidłowego ich ujęcia w księgach rachunkowych oraz zaprezentowania w sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, stosownie do § 2 ust. 1 pkt 4 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik Nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773) oraz § 4 ust. 1 pkt 1 oraz § 10 ust. 4 ww. rozporządzenia, mając na uwadze art. 8 ust. 1, art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r., poz. 1047 z późn. zm.), jak również art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.).

W zakresie podatków:

- W latach 2014 - 2016 nieprawidłowo dokonywano czynności sprawdzających wobec podatników. Obowiązek dokonywania czynności sprawdzających wynikał z art. 272 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r., poz. 749 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2015 r. poz. 613 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonym przepisem organy podatkowe pierwszej instancji dokonują czynności sprawdzających, mających na celu m.in. stwierdzenie formalnej poprawności deklaracji.

Deklaracje na podatek od nieruchomości złożone przez podatników o nr kont: 221-04107 (spółkę cywilną) na rok 2014 wraz z pierwszą korektą, 221-04036 (spółkę akcyjną), 221-04281 (gminną spółdzielnię) na lata 2014 i 2015 były niezgodne z obowiązującym wówczas wzorem formularza stanowiącego załącznik nr 1 do uchwały Nr XIX/114/2011

Rady Gminy Lelów z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie określenia wzorów formularzy informacji i deklaracji podatkowych, a tym samym nie zawierały wszystkich wymaganych informacji (m. in. dotyczących aktualnych podstaw prawnych oraz okoliczności powodujących konieczność złożenia deklaracji). Organ podatkowy nie zwrócił się do podatników o złożenie prawidłowych deklaracji na ww. lata. Zgodnie z art. 6 ust. 9 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm., a następnie Dz. U. z 2014 r. poz. 849 z późn. zm.), osoby prawne są obowiązane m.in. składać deklaracje na podatek od nieruchomości na dany rok podatkowy, sporządzone na formularzu według ustalonego wzoru.

Ww. podatnicy złożyli deklaracje na podatek od nieruchomości na rok 2016 zgodnie ze wzorem formularza określonym w uchwale Nr XIV/136/2015 Rady Gminy Lelów z dnia 30 listopada 2015 r.

Ponadto stwierdzono, że informacje w sprawie podatku od nieruchomości, rolnego, zostały złożone do Referatu Finansowego z pominięciem zarejestrowania ich przez punkt kancelaryjny. Powyższe było niezgodne z procedurami określonymi w § 40 ust. 1 i 3 oraz § 42 ust. 1 i 2 załącznika nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz.U. Nr 14, poz. 67).

Powyższe dotyczyło podatnika łącznego zobowiązania pieniężnego o nr konta 221-01258, który złożył informację 30 maja 2014 r., podatnika łącznego zobowiązania pieniężnego o nr konta 221-02837, który złożył informacje 3 i 28 marca 2014 r., 16 marca i 19 października 2015 r., 26 kwietnia 2016 r. oraz podatnika podatku od nieruchomości o nr konta 221-00705, który złożył informację 3 października 2014 r.

Zadania związane z prowadzeniem wymiaru podatku od nieruchomości osób prawnych i osób fizycznych należały do pracowników Referatu Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Lidia Piestrzyńska – były Skarbnik Gminy Lelów, a od 6 grudnia 2014 r. p. Wiesława Lipowicz – obecny Skarbnik Gminy Lelów, pełniący równocześnie funkcję kierownika Referatu Finansowego.

Wniosek nr 4

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Lelów w zakresie przeprowadzania czynności sprawdzających deklaracji podatkowych oraz informacji w sprawie podatku od nieruchomości, rolnego, zgodnie z art. 272 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r. poz. 201 z późn. zm.) w związku z art. 6 ust. 9 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 716 z późn. zm.) oraz zgodnie ze wzorami formularzy stanowiącymi załączniki do aktualnie obowiązujących uchwał w sprawie określenia wzorów formularzy informacji i deklaracji podatkowych, mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.).

Wniosek nr 5

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Lelów w zakresie rejestrowania informacji podatkowych w punkcie kancelaryjnym, stosownie do procedur określonych w § 40 ust. 1 i 3 oraz § 42 ust. 1 i 2 załącznika nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie

instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.).

W zakresie gospodarki nieruchomościami:

– *W przeprowadzonym w 2015 r. przetargu ustnym nieograniczonym na sprzedaż działki zabudowanej nr 79/2 położonej w Lelowie, której cena wywoławcza wyniosła 81.000 zł, stwierdzono, że:*

- *zaniechano zamieszczenia w prasie lokalnej sprostowania ogłoszenia z dnia 19 maja 2015 r. o I przetargu na sprzedaż ww. nieruchomości, w którym nieprawidłowo wskazano termin wniesienia wadium. W ogłoszeniu termin wniesienia wadium ustalono na 30 czerwca 2015 r., natomiast termin przetargu wyznaczono na dzień 1 lipca 2015 r. Zgodnie z § 4 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2014 r., poz. 1490), wyznaczony termin wniesienia wadium powinien być ustalony w taki sposób, aby umożliwił komisji przetargowej stwierdzenie, nie później niż 3 dni przed przetargiem, że dokonano wniesienia.*

Sprostowanie powyższego ogłoszenia uwzględniające prawidłowy termin wniesienia wadium zamieszczono na tablicy ogłoszeń oraz na stronie internetowej Urzędu, natomiast nie zamieszczono w prasie o zasięgu obejmującym co najmniej Powiat Częstochowski. Powyższym naruszono § 6 ust. 4 ww. rozporządzenia Rady Ministrów, zgodnie z którym w przypadku przetargu na zbycie nieruchomości, której cena wywoławcza jest wyższa niż równowartość 10 000 euro, wyciąg z ogłoszenia o przetargu zamieszcza się w prasie o zasięgu obejmującym co najmniej powiat, na terenie którego położona jest zbywana nieruchomość, ukazującej się nie rzadziej niż raz w tygodniu, co najmniej na 30 dni przed wyznaczonym terminem przetargu.

- *zaniechano wskazania w ogłoszeniach z dnia 18 sierpnia 2015 r. o II przetargu ustnym nieograniczonym a następnie z dnia 19 października 2015 r. o III przetargu ustnym nieograniczonym na sprzedaż ww. działki informacji o datach przeprowadzenia poprzednich przetargów, co było niezgodne z art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. z 2015 r., poz. 782 z późn. zm.).*

Zadania związane z gospodarowaniem nieruchomościami komunalnymi należały do Podinspektora zatrudnionego na Samodzielnym Stanowisku ds. Gospodarowania Mieniem Gminy. Nadzór w tym zakresie sprawował p. Henryk Nowak – Sekretarz Gminy Lelów.

Wniosek nr 5

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Lelów w zakresie prawidłowego sporządzania i podawania do publicznej wiadomości ogłoszeń o przetargach na zbycie nieruchomości, stosownie do art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 2007 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2016 r. poz. 2147 z późn. zm.) oraz § 6 ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2014 r., poz. 1490), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.).

W zakresie wynagrodzeń:

- *W 2015 r. dokonano wypłaty dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2014 r. dla pracowników Urzędu Gminy Lelów po upływie terminu określonego w art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 1144), zgodnie z którym wynagrodzenie roczne wypłaca się, nie później niż w ciągu pierwszych trzech miesięcy roku kalendarzowego następującego po roku, za który przysługuje to wynagrodzenie. Wypłata o której mowa powyżej, nastąpiła w dniu 10 kwietnia 2015 r. na podstawie list płac nr 4/27/D oraz nr 4/24/D zatwierdzonych 7 kwietnia 2015 r. przez Skarbnika Gminy oraz Wójta Gminy Lelów. Z wyjaśnień pozyskanych w trakcie kontroli wynikało, że przyczyną powyższego był brak środków na rachunku bankowym Gminy Lelów. Odpowiedzialność za gospodarkę finansową jednostki ponosi p. Krzysztof Molenda – Wójt Gminy Lelów.*

Wniosek nr 6

Zapewnić terminową wypłatę dodatkowego wynagrodzenia rocznego, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 2217 z późn. zm.).

W zakresie dotacji dla jednostek oświatowych prowadzonych przez inne podmioty niż jednostka samorządu terytorialnego:

- *W dniu 14 grudnia 2011 r. zawarto umowę Nr 161/2011 na przekazanie do prowadzenia od dnia 1 stycznia 2012 r. publicznej Szkoły Podstawowej w Ślęzanach przez Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Dąbrowno „Oświata” z siedzibą w Dąbrownie. W zakresie przekazania dotacji w latach 2012 - 2013 na prowadzenie ww. placówki oświatowej stwierdzono następujące nieprawidłowości:*
  - *w umowie Nr 161/2011 z dnia 14 grudnia 2011 r. na przekazanie do prowadzenia publicznej Szkoły Podstawowej w Ślęzanach przez Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Dąbrowno „Oświata” wskazano rachunek bankowy, na który miały być przekazywane środki dotacji na prowadzenie tej Szkoły, który był rachunkiem ww. Stowarzyszenia. Na skutek powyższego środki dotacji nie były przekazywane na rachunek Szkoły lecz na rachunek podmiotu prowadzącego Szkołę, co było niezgodne z art. 80 ust. 3c ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.). Stosownie do wskazanego powyżej przepisu, dotacje, o których mowa w ust. 2-3a, są przekazywane w 12 częściach w terminie do ostatniego dnia każdego miesiąca na rachunek bankowy szkoły lub placówki. Z wyjaśnień p. Henryka Nowaka – Sekretarza Gminy Lelów wynikało, że projekt ww. umowy sporządził ówczesny radca prawny Urzędu Gminy Lelów a nadzór nad warunkami jakie miały zostać zawarte w umowie sprawowała p. Lidia Piestrzyńska – były Skarbnik Gminy Lelów.*
  - *w latach 2012 - 2013 przyjęto nieprawidłową podstawę ustalenia wysokości dotacji przypadającej na jednego ucznia Szkoły Podstawowej w Ślęzanach. W roku 2012 do ustalenia stawki dotacji na jednego ucznia przyjęto kwotę przewidzianą na jednego ucznia szkoły danego rodzaju i typu w części oświatowej subwencji ogólnej dla*

Gminy Lelów w 2012 r., podczas gdy wydatki bieżące przewidziane w 2012 r. na jednego ucznia w szkołach tego samego typu i rodzaju prowadzonych przez Gminę Lelów były wyższe od ww. kwoty subwencji. Dotacja jednostkowa na ucznia ww. Szkoły została przekazana w kwocie 8.124,52 zł (tj. łącznie 284.358,00 zł na średnią ilość uczniów ww. Szkoły wynoszącą w 2012 r. 35 uczniów), natomiast wydatki bieżące przypadające na jednego ucznia w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Lelów wyniosły 9.326,10 zł. W związku z powyższym, dotację na uczniów Szkoły Podstawowej w Ślęzanach przypadającą na rok 2012 zaniżono o łączną kwotę 42.055,30 zł.

Natomiast w roku 2013 do ustalenia stawki dotacji na jednego ucznia przyjęto wysokość wydatków bieżących przewidzianych w roku 2013 na jednego ucznia w szkołach tego samego typu i rodzaju prowadzonych przez Gminę Lelów, pomimo że wysokość tych wydatków była niższa od kwoty przewidzianej na jednego ucznia szkoły danego rodzaju i typu w części oświatowej subwencji ogólnej dla Gminy Lelów w 2013 r. Dotacja jednostkowa na ucznia ww. Szkoły została przekazana w kwocie 8.404,35 zł (tj. łącznie 266.138,00 zł na średnią ilość uczniów ww. Szkoły wynoszącą w 2013 roku 31,66 ucznia), natomiast kwota przewidziana na jednego ucznia szkoły podstawowej w części oświatowej subwencji ogólnej dla Gminy Lelów w 2013 r. wynosiła 8.489,19 zł.

W związku z powyższym dotację na uczniów Szkoły Podstawowej w Ślęzanach przypadającą na rok 2013 zaniżono o łączną kwotę 2.686,91 zł.

Powyższe niezgodne było z art. 80 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn zm.). Stosownie do powyższego przepisu, szkoły, o których mowa w ust. 1, otrzymują na każdego ucznia dotację z budżetu jednostki samorządu terytorialnego obowiązanej do prowadzenia odpowiedniego typu i rodzaju szkół w wysokości równej wydatkom bieżącym przewidzianym na jednego ucznia w szkołach tego samego typu i rodzaju prowadzonych przez tę jednostkę samorządu terytorialnego, nie niższej jednak niż kwota przewidziana na jednego ucznia szkoły danego typu i rodzaju w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego. W przypadku nieprowadzenia przez jednostkę samorządu terytorialnego szkoły tego samego typu i rodzaju podstawą ustalenia wysokości dotacji jest kwota przewidziana na jednego ucznia szkoły publicznej danego typu i rodzaju w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego.

- w roku 2012 oraz w okresie od stycznia do września 2013 r. przy udzielaniu dotacji na uczniów wychowania przedszkolnego pominięto dzieci w wieku 3 i 4 lat uczęszczające do oddziału przedszkolnego przy Szkole Podstawowej, co było niezgodne z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn zm.). Stosownie do ww. przepisu, wychowanie przedszkolne obejmuje dzieci w wieku 3 - 6 lat. Wychowanie przedszkolne jest realizowane w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz w innych formach wychowania przedszkolnego, z zastrzeżeniem art. 14a ust. 5.

W roku 2012 średnia ilość dzieci uczęszczających do oddziału przedszkolnego w wieku 3 i 4 lat wynosiła 8,4 ucznia, stawka dotacji na dziecko w przedszkolu wynosiła 4.285,00 zł, związku z powyższym w roku 2012 zaniżono dotację na dzieci uczęszczające do oddziału przedszkolnego na łączną kwotę 35.994,00 zł.

W miesiącach styczeń - sierpień 2013 r. średnia ilość dzieci uczęszczających do oddziału przedszkolnego w wieku 3 i 4 lat wynosiła 11,16 ucznia, stawka dotacji na dziecko w przedszkolu wynosiła 3.086,45 zł, w związku z powyższym w roku 2013 zaniżono dotację na dzieci uczęszczające do oddziału przedszkolnego na łączną kwotę 22.975,53 zł.

Od dnia 1 września 2013 r. przekazywano dotację również na dzieci w grupie 3 i 4 latków.

Zadania w zakresie naliczania dotacji na prowadzenie placówek oświatowych przez podmioty inne niż jednostki samorządu terytorialnego należały do Inspektora ds. Księgowości Budżetowej. Bezpośredni nadzór nad pracownikiem sprawowała p. Lidia Piestrzyńska – Skarbnik Gminy Lelów.

Umowę Nr 163/2011 z dnia 16 grudnia 2011 r. na przekazanie do prowadzenia Szkoły Podstawowej w Ślęzanach podpisał p. Jacek Lupa – Wójt Gminy Lelów.

Wniosek nr 7

Przy ustalaniu jednostkowej stawki dotacji na ucznia w szkołach publicznych prowadzonych przez podmiot inny niż Gmina Lelów przestrzegać zasad ustalania dotacji określonych w art. 80 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r., poz. 1943 z późn. zm.).

- W 2014 r. nieprawidłowo przeprowadzono kontrolę w zakresie prawidłowości wykorzystania dotacji przekazanej z budżetu Gminy Lelów w latach 2012 - 2013 na prowadzenie Szkoły Podstawowej w Ślęzanach, tj. z niedochowaniem trybu przeprowadzania kontroli określonego postanowieniami § 6 ust. 3 i ust. 5 uchwały Nr XXXIII/240/2013 Rady Gminy Lelów z dnia 18 stycznia 2013 r. w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla publicznych szkół z terenu Gminy Lelów prowadzonych przez osoby fizyczne lub osoby prawne inne niż jednostka samorządu terytorialnego oraz trybu i zakres kontroli prawidłowości wykorzystania tych dotacji.

Pismem Wójta Gminy Lelów z dnia 12 maja 2014 r. zwrócono się do Stowarzyszenia prowadzącego Szkołę Podstawową w Ślęzanach o dostarczenie do siedziby Urzędu kserokopii wszystkich dowodów źródłowych oraz pełnej dokumentacji księgowej z roku 2012 r. i rok 2013 r., potwierdzonych za zgodność z oryginałem, stanowiących podstawę rozliczenia dotacji za ww. lata. Następnie na podstawie dostarczonej przez Stowarzyszenie do Urzędu Gminy w Lelowie dokumentacji księgowej pracownicy Urzędu dokonali analizy dowodów księgowych w zakresie prawidłowości udokumentowania wydatków poniesionych ze środków dotacji, wykazanych w sprawozdaniach z rozliczenia dotacji za rok 2012 i za rok 2013. Z przeprowadzonej w ww. sposób kontroli, pracownik Urzędu, który przeprowadził analizę dokumentów, sporządził na piśmie „wstępne wnioski dotyczące rozliczenia dotacji”, w których przedstawił swoje uwagi dotyczące nieprawidłowego wydatkowania dotacji za rok 2012 i za rok 2013, natomiast nie sporządzono protokołu kontroli.

Taki sposób przeprowadzenia kontroli był niezgodny z postanowieniami § 6 ust. 2, ust. 3 i ust. 5 ww. uchwały Rady Gminy w Lelowie. Stosownie do postanowień § 6 ust. 2 ww. uchwały, kontrola może być planowana lub doraźna. W przypadku kontroli planowanej jednostka kontrolowana musi zostać o niej zawiadomiona co najmniej 7 dni przed planowanym terminem rozpoczęcia kontroli. Stosownie do postanowień § 6 ust. 3, kontrolę przeprowadza się w siedzibie kontrolowanej szkoły. Zgodnie natomiast z § 6 ust. 3 tej uchwały, wynik przeprowadzonej kontroli kontrolujący przedstawia w protokole kontroli.

Na skutek powyższego pozbawiono również podmiot kontrolowany możliwości złożenia zastrzeżeń do ustaleń kontroli, przysługujących mu zgodnie z postanowieniami § 6 ust. 6 ww. uchwały Rady Gminy Lelów.

Nie wszczęto natomiast w związku z ustaleniami ww. kontroli postępowania mającego na celu ustalenie kwoty dotacji podlegającej zwrotowi, co do której udzielający dotacji – Gmina Lelów, powziął wątpliwości co do prawidłowości jej wykorzystania. Powyższe było niezgodne z art. 252 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych

(Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.). Zgodnie z ww. przepisem, dotacje udzielone z budżetu jednostki samorządu terytorialnego wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem podlegają zwrotowi do budżetu wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności, o których mowa w pkt 1 lub pkt 2.

Kolejna kontrola prawidłowości wykorzystania dotacji na prowadzenie Szkoły Podstawowej w Ślęzanach za rok 2012 przeprowadzona została przez pracowników Urzędu Gminy Lelów w dniach od 17 marca 2015 r. do 19 maja 2015 r. W wyniku tej kontroli stwierdzono nieprawidłowe wydatkowanie środków dotacji, tj. z naruszeniem art. 90 ust. 3d ww. ustawy o systemie oświaty na cele niezwiązane z funkcją edukacyjną bądź wychowawczą Szkoły na łączną kwotę 53.766,15 zł.

W związku z ww. ustaleniami kontroli, Decyzją Wójta Gminy Lelów Nr Or.1711.2.4.2015 z dnia 6 sierpnia 2015 r. ustalono do zwrotu dotację w kwocie 53.766,15 zł wraz z odsetkami.

Jak wynika z wyjaśnień pracowników Urzędu Gminy Lelów - nie przeprowadzono kontroli wykorzystania dotacji za rok 2013, gdyż po zakończeniu etapu kontroli dotyczącego wykorzystania dotacji w roku 2012 i poinformowaniu podmiotu kontrolowanego o przystąpieniu do kolejnego etapu kontroli, tj. wykorzystania dotacji w roku 2013 pracownicy upoważnieni do przeprowadzenia kontroli nie zostali wpuszczeni do siedziby podmiotu kontrolowanego (Stowarzyszenia).

Obowiązki w zakresie prawidłowego zorganizowania kontroli prawidłowości wykorzystania dotacji na prowadzenie szkół publicznych przez podmioty inne niż Gmina Lelów w latach 2013 - 2014 spoczywały na p. Jacku Lupie – byłym Wójcie Gminy Lelów.

Wniosek nr 8

Rozważyć przeprowadzenie kontroli w zakresie prawidłowości wykorzystania dotacji przekazanej z budżetu Gminy Lelów na rok 2013 na prowadzenie Szkoły Podstawowej w Ślęzanach, mając na uwadze postanowienia uchwały Nr XXXIII/240/2013 Rady Gminy Lelów z dnia 18 stycznia 2013 r. w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla publicznych szkół z terenu Gminy Lelów prowadzonych przez osoby fizyczne lub osoby prawne inne niż jednostka samorządu terytorialnego oraz trybu i zakres kontroli prawidłowości wykorzystania tych dotacji oraz przepisy art. 90 ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (D.U. z 2004 r. Nr 256 poz. 2572 z późn. zm.)

W zakresie sprawozdań z wypłaty dodatków uzupełniających dla nauczycieli:

- *W 2016 r. zaniechano terminowego przekazania zbiorczego sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez Gminę Lelów za 2015 rok, o którym mowa w art. 30a ust. 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2014 r., poz. 191 z późn. zm.). Zgodnie z art. 30a ust. 5 ww. ustawy, organ prowadzący szkołę będący jednostką samorządu terytorialnego przedkłada sprawozdanie w terminie 7 dni od jego sporządzenia regionalnej izbie obrachunkowej, a także organowi stanowiącemu tej jednostki samorządu terytorialnego, dyrektorom szkół prowadzonych przez tę jednostkę oraz związkom zawodowym zrzeszającym nauczycieli.*

Sprawozdanie sporządzone 10 lutego 2016 r. na podstawie danych ze wszystkich jednostek oświatowych prowadzonych przez Gminę Lelów przekazano wszystkim ww. podmiotom w dniu 19 lutego 2016 r.

Zadania związane z realizacją czynności wynikających z art. 30a Karty Nauczyciela należały do Głównego Specjalisty ds. księgowości budżetowej w Referacie Finansowym. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Wiesława Lipowicz – Skarbnik Gminy Lelów, pełniąca równocześnie funkcję kierownika Referatu Finansowego.

Wniosek nr 9

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Lelów w zakresie przestrzegania terminu przekazywania sprawozdania o wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego podmiotom wskazanym w art. 30a ust. 5 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2016 r., poz. 1379 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, w **terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń w **zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, w **terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach

Elektronicznie podpisany przez Daniel Kołodziej
Data: 2017.05.22 09:53:27 +02'00'

Daniel Kołodziej